

Zpráva o stavu a činnosti Přírodovědecké fakulty UJEP v roce 2012

Vážený pane předsedo, vážení členové akademického senátu, milé kolegyně, milí kolegové, milé studentky a milí studenti!

Dovolte mi, abych zde zmínil hlavní výsledky činnosti naší fakulty v uplynulém roce. Nejprve bych rád zmínil **oblast vzdělávání**.

V navazujících magisterských studiích byl letos na jaře byl předložen k akreditaci obor **Biologie** v prezenční formě studia. Tomuto oboru byla udělena akreditace na červnovém zasedání Akreditační komise a podařilo se jej otevřít již ve stávajícím akademickém roce. Zároveň byl v tomto akademickém roce otevřen další nový navazující magisterský obor **Aplikované nanotechnologie**, jemuž byla udělena akreditace vloni. V těchto oborech budou moci pokračovat ve studiu absolventi našich dvou stejnojmenných bakalářských studijních oborů, ale také absolventi příbuzných bakalářských oborů z jiných fakult. V tomto roce byla vybudována společná laboratoř diagnostiky nanomateriálů, na jejímž provozu se podílí katedra fyziky, chemie a biologie a Ústecké materiálové centrum. Tato laboratoř bude sloužit i jako výuková laboratoř v několika studijních programech.

K akreditaci byl v tomto akademickém roce připraven i další navazující magisterský obor **Analytická chemie životního prostředí a toxikologie** v prezenční formě studia ve studijním programu Ekologie a ochrana prostředí. Tento obor byl připraven ve spolupráci s fakultou životního prostředí a v případě udělení akreditace bude studium uskutečňováno společně s touto fakultou. Žádost o akreditaci by měla být projednána na některém z nejbližších zasedání Akreditační komise. V případě jeho úspěšné akreditace bude tento obor otevřen pro přijímání prvních uchazečů v akademickém roce 2013-14.

V souladu s předpokládaným rozvojem fakulty se připravují další nové bakalářské a navazující magisterské obory, a to zejména v žádaných kombinovaných formách studia. Je to například bakalářský studijní obor **Chemie (dvouoborové)** v kombinované formě studia a navazující magisterský studijní obor **Počítačové modelování ve vědě a technice** v kombinované formě studia. Dále je připravován jednooborový bakalářský studijní obor Fyzika v prezenční formě studia. Společně s FSE a FŽP byl připraven návrh na akreditaci **doktorského studijního programu Hospodářská politika a správa s oborem Regionální a environmentální rozvoj**. Bohužel na základě tohoto návrhu, podávaného Fakultou sociálně ekonomickou, nebyla Akreditační komisí akreditace udělena.

V roce 2012 proběhla i kontrola doktorských studijních programů akreditovaných na naší fakultě. Výsledek projednání v Akreditační komisi dne 27. 11. 2012 byl pro naši fakultu příznivý, fakulta byla hodnocena pozitivně a oběma studijním programům Matematiky a Fyziky byla zachována akreditace v původním rozsahu.

Z hlediska Dlouhodobého záměru fakulty lze konstatovat, že se v tomto roce podařilo naplnit v této oblasti větší většinu našich předsevzetí.

V současné době mohou zájemci o studium na naší fakultě vybírat z více než 90 různých oborů a jejich kombinací. Část studentů studuje i na **dislokovaných pracovištích**. Je škoda, že naše spolupráce např. se Scholou Humanitas v Litvínově byla doposud limitována tím, že na tomto dislokovaném pracovišti studovali pouze studenti 1. ročníku katedry informatiky a v letošním roce dokonce v zimním semestru výuka na tomto dislokovaném pracovišti nebyla otevřena vůbec. Přitom bychom rádi tuto činnost v dalších letech naopak rozšířili.

K 31. 10. 2012 studovalo na naší fakultě 1 076 studentů, což představuje zhruba desetiprocentní pokles oproti loňskému roku (konkrétně se jedná o pokles o 132 studentů). Lze konstatovat, že k očekávanému propadu studentů, který je daný zejména nepříznivým

demografickým vývojem, došlo až v letošním roce. Nicméně dobrou zprávou je, že se nám podařilo naplnit limity financovaných studentů stanovených MŠMT pro studenty prvních ročníků.

Na fakultě funguje propracovaný systém stipendií pro studenty. Každoročně jsou udělována prospěchová, sociální, ubytovací, motivační a mimořádná katedrální stipendia. Letos získalo prospěchové stipendium ve výši 20 000,- Kč 30 studentů, což je o 30 % více než tomu bylo v minulém roce. Motivační stipendium ve výši 5 000,- Kč získalo 19 studentů a ve výši 10 000,- Kč pět studentů.

Naši studenti byli v letošním roce oceněni i stipendii, která jsou udělována každoročně primátorem města Ústí nad Labem, starosty městských obvodů a starostky města Trmic. Nejvyšší ocenění, tj. stipendium primátora města Ústí nad Labem ve výši 20 000,- Kč, letos získal absolvent navazujícího magisterského studijního oboru Geografie Mgr. Jiří Dužár. Stipendium Statutárního města Teplice pro nejlepší studenty ve výši 10 000,- Kč získala letos absolventka oboru Geografie – Politologie Bc. Kateřina Zavadská.

Ve druhém ročníku soutěže „ Absolventská práce Ústeckého kraje 2012“, do které mohou studenti posledních ročníků vysokých škol přihlásit své bakalářské nebo diplomové práce související s rozvojem Ústeckého kraje byl úspěšný student katedry geografie Mgr. Martin Řípa s prací „Šluknovsko jako periferie – analýza území na základě objektivního a subjektivního pohledu“.

Fakulta podněcuje své studenty, aby využívali nabízených příležitostí a formou **zahraničních mobilit** mohli část svých studií realizovat i jinde ve světě. V roce 2012 tak do zahraničí vyjelo v rámci programu Erasmus 7 studentů. Naše fakulta se stává oblíbenou i u zahraničních studentů přijíždějících do ČR. V roce 2010 k nám přijelo studovat 5 studentů, v roce 2011 jsme jich přivítali už 10 a v roce 2012 přijelo 8 studentů.

V oblasti **vědy a výzkumu** se Přírodovědecké fakultě dařilo letos naplňovat většinu cílů jejího Dlouhodobého záměru a jeho Aktualizace na rok 2012.

Nezastupitelná a z pohledu budoucnosti klíčová v procesu rozvoje vědy a výzkumu na fakultě je role studentů doktorských studijních programů. V rámci finančních prostředků specifického výzkumu na rok 2012 přidělených naší fakultě na základě jejich předchozích výsledků v oblasti VaV bylo financováno 11 projektů. Z nich jsou dva projekty, řešené Mgr. Raškou mezifakultní. Jeden je částečně hrazen z prostředků pedagogické fakulty a druhý z fakulty filozofické. Řada doktorandů tak mohla prezentovat dosažené výsledky na mezinárodních konferencích a získat tak nenahraditelné zkušenosti v mezinárodním měřítku právě díky podpoře **Grantové studentské soutěže na UJEP**.

S šestnácti projekty (12 projektů GA ČR, 1 projekt GA AV a 3 projekty MŠMT, z toho dva v programu KONTAKT a jeden v programu COST), evidovanými v roce 2012 v Centrální evidenci projektů (CEP) si fakulta – ve srovnání s předchozím rokem - navýšila objem získaných finančních prostředků o necelé 2 mil. Kč. Na řešení všech projektů evidovaných v CEP se podílelo 37 pracovníků fakulty.

Jedním z úkolů roku 2011 bylo usilovat o získání dalších nových projektů GA ČR na rok 2012. V roce 2012 - se sedmi novými projekty **Grantové agentury ČR** - dosáhla fakulta 30 % úspěšnosti. Cíle z roku 2011 bylo tedy dosaženo a je třeba tento trend udržet. V roce 2012 bylo na PřF v rámci projektů evidovaných v CEP podáno celkem 15 návrhů nových projektů, z toho 12 návrhů do GA ČR. Bohužel ještě neznáme výsledky financování projektů GA ČR na rok 2013. V roce 2012 jsme věnovali zvýšené úsilí také přípravě projektů vyhlášených **Technologickou agenturou ČR**, které podporují spolupráci mezi

výzkumnými organizacemi a podnikatelskou sférou. Současně s tím chceme ve zpětné vazbě rozvíjet spolupráci s výzkumnými organizacemi a podnikatelskou sférou a vytvořit si tak základnu pro přípravu dalších projektů. Naší fakultou do TA ČR podávaný projekt centra kompetence pro využití alumosilikátů bohužel nebyl úspěšný a neuspěli jsme ani se dvěma návrhy projektů podaných na rok 2013 v TA ČR v programu ALFA.

V roce 2012 jsme byli zapojeni jako spoluřešitelé v projektu Višegradskeho Fondu. Mezinárodní spolupráce a kontakty pracovníků fakulty dále v tomto roce vyústily v podání dvou mezinárodních projektů. Jeden v rámci 7 RP podaly společně katedra biologie a fyziky (Nanoparticles design (dendrimers) towards therapy in HIV infection and leishmaniasis) a další v rámci programu Horizon20 podala katedra geografie (Development of advanced technologies and tools for mapping ,assessing, protecting and managing cultural landscapes in rural areas).

I příští rok budou finanční prostředky na institucionální VaV získávány na základě výsledků fakulty v oblasti **publikační činnosti** v minulých letech, pro rok 2013 to bude za období 2007 až 2011. V tomto hodnocení dosáhla PŘF letos dalšího úspěchu. Na získání celkové částky pro UJEP se PŘF podílela vstupními daty v objemu cca 40 %. Tento úspěch je výsledkem cílevědomé práce řady našich pracovníků v předchozím pětiletém období. Lze předpokládat, že postavení fakulty v této oblasti bude i nadále relativně dobré, za rok 2012 bylo do systému OBDPro zaneseno zatím 74 publikací, z toho jich je 44 v časopisech s IF. Za celý rok 2011 bylo do systému RIV zaneseno celkem 107 záznamů.

V rámci stimulačního systému, který je na naší fakultě uplatňován od roku 2010, byla v roce 2012 doposud vyplacena částka ve výši **2 047,- tis. Kč** a tato částka zatím není v tomto roce konečná.

Vyústěním úspěchů PŘF v oblasti vědy a výzkumu jsou nedávno udělené ceny rektora za rok 2012. Pracovníci PŘF získali dvě ocenění v kategorii **Ceny rektora za vědeckou a výzkumnou činnost** a to Ing. Zdeňka Kolská, Ph.D. z Ústeckého materiálového centra a Ing. Martin Kormunda, Ph.D. z katedry fyziky. V kategorii za **aplikovaný výzkum** získal cenu tým katedry biologie Mgr. Jan Malý, Ph.D. a Mgr. Marcel Štofík, Ph.D.

Ocenění v oblasti **Ceny rektora UJEP pro studenty za mimořádné výsledky ve výzkumné, vývojové, umělecké nebo další tvůrčí činnosti** získal Mgr. Petr Malinský.

Daří se rovněž rozvíjet **spolupráci s odbornou praxí, průmyslovou sférou** a dalšími neakademickými výzkumnými pracovišti, a to i na komerční bázi.

Nelze opomíjet trvalou snahu o rozvoj spolupráce s aplikačním sektorem v rámci **Ústeckého materiálového centra**. Toto centrum bylo jako fakultní pracoviště založeno začátkem roku 2010. Jeho činnost zatím probíhá pouze v omezeném měřítku. I přes to se ale v tomto roce **realizovaly zakázky** v rozsahu cca **302 tis. Kč**.

Z pohledu **hospodaření fakulty** v roce 2012 lze zatím čerpat z údajů o čerpání k 30.11.2012. Samotný rozpočet pro letošní rok nebyl díky přínosu projektů i v oblasti mzdových nákladů tak napjatý jako v loňském roce a lze předpokládat, že bychom v letošním roce měli v rámci redukovaného rozpočtu vyjít.

Značná pozornost byla i letos věnována **mzdovým nákladům**, které jsou z hlediska struktury rozpočtu nejvýznamnější položkou, neboť včetně odvodů a ostatních osobních nákladů dosahují takřka 80 % rozpočtu. Došlo k významným úsporám díky **využívání mzdových prostředků z projektů**. V současné době tyto úspory umožňují, že podíl mezd hrazených měsíčně z dotace na studenty tvoří pouze 77 % mzdových nákladů, v loňském roce tento podíl byl 81 % mzdových nákladů. V tomto trendu chceme a také musíme nadále

pokračovat. Rok od roku rostoucí náklady na energie se nám daří snižovat díky úhradě z režijních nákladů projektů. Věřím, že i letos bude podstatná část nákladů na energie opět uhrazena z tohoto zdroje.

K úsporným opatřením jsme byli nuceni přistoupit i při schvalování plánu FRIM, neboť víme, že s prostředky, které jsme měli k dispozici ve fondu rozvoje investičního majetku, musíme vystačit i na další minimálně 2 roky, kdy naše odpisy nepůjdou do našeho fondu rozvoje investičního majetku, ale jako spoluúčast projektu VaVpl na výstavbu budov FF. Z tohoto pohledu nebyl FRIM s výjimkou nutných nepatrných investic typu aktualizace projektové dokumentace, rolety v budově Klíšská v řádu desetitisíců korun významně čerpán. Přesto došlo díky institucionálnímu rozvojovému projektu na přístrojové vybavení a dvěma projektům FRVŠ – celkem za cca 5,8 mil. Kč - k výraznému zlepšení přístrojového vybavení fakulty. V tomto trendu musíme také pokračovat, přestože ve stávajících nevyhovujících prostorových podmínkách je realizace nákupu nových přístrojů často velice obtížná.

Značný pokrok nastal v realizaci nových **rozvojových projektů**. Pokračuje řešení projektů ESF „PARNET-partnerská síť“ a společně s FŽP projektu „Modernizace výuky technických a přírodovědných oborů na UJEP se zaměřením na problematiku ochrany životního prostředí“. Od 1.9.2012 byl zahájen projekt ESF ve spolupráci s FF na financování pobytu postdoktoranda s názvem „Šance pro mladé výzkumníky“, v rámci kterého na naší fakultu nastoupila v říjnu jako postdoktorandka dr. Wrobel. Jsme také zapojeni do řešení univerzitního projektu FULL Cost.

Velice pozitivně se i nadále vyvíjí realizace projektů v rámci operačního programu **Cíle 3**, kdy se zapojujeme do spolupráce se saskými univerzitami. Projekt Česko-saská vysokoškolská iniciativa byl sice k 31.8.2012 úspěšně ukončen, ale nadále běží projekt katedry biologie na ochranu ohrožených druhů rostlin v Krušných horách, projekt InWest (Transfer vědomostí z informatiky pro hospodářský rozvoj sasko-českého pohraničí), do kterého jsou zapojeny katedry informatiky a geografie, projekt INPOK (Inovační potenciál jako faktor zvýšení konkurenceschopnosti česko-saského pohraničí) katedry geografie, kde jsme dokonce jako leadpartner sítě zúčastněných pracovišť a od 1.9.2012 byl nově zahájen projekt „Příhraničí 2.0“ společně s TU Chemnitz a od 1.10.2012 projekt „PROTRANSFER-profesionalizace vědeckého a technologického transferu“ realizovaný ve spolupráci s TU Dresden. Díky těmto projektům se nám daří vytvářet nový perspektivní tým, jehož mzdy jsou hrazeny pouze z projektů a který má potenciál k dalšímu rozvoji.

V objektu Za Válcovnou byla realizována z prostředků OP Životní prostředí druhá etapa revitalizace pozemku, která byla v těchto dnech dokončena. Zhodnocení pozemku probíhá také v rámci klíčové aktivity „Naučný botanický park“, který řeší katedra biologie v rámci celouniverzitního projektu ESF dr. Chvátalové.

V posledních letech bohužel klesá zájem kateder o zapojení se do **projektů FRVŠ**. Přitom již posuzování podaných a řešených projektů může pracovníkům ukázat cestu, kterou se lze vydat a poučit se, jak by měl správně podaný a řešený projekt vypadat. I tímto způsobem lze získat finanční prostředky k vylepšení rozpočtu fakulty, hlavně na úrovni kateder. V roce 2012 byly řešeny projekty FRVŠ na katedře biologie (dr. Malý) a geografie (dr. Raška). Na rok 2013 se naší fakultě podařilo získat v kategorii A projekt ve finanční výši 1 736 tis. Kč na Modernizaci počítačové učebny zaměřené na výuku odborných předmětů katedry informatiky.

V **personální oblasti** došlo v závěru roku na základě konkurzů k mírnému posílení personálního složení fakulty. Na fakultě je dnes zaměstnáno bezmála 113 akademických pracovníků z celkového počtu 137 fyzických pracovníků, čemuž odpovídá 86,66 průměrných přepočtených úvazků akademických pracovníků a celkem 107,71 průměrných přepočtených úvazků. I letos bylo pokračováno v systému prodlužování pracovních smluv zavedeném v

roce 2011, kdy většině akademických pracovníků, tj. mimo docentů a profesorů, byly prodlužovány pracovní smlouvy pouze na základě výsledku vnějšího výběrového řízení. Věřím, že tento systém přinese v dlouhodobém horizontu zlepšení kvalifikační struktury personálního složení fakulty a pozitivně přispěje k naplňování plánů kvalifikačního růstu pracovníků kateder.

V oblasti **managementu lidských zdrojů** pokračujeme v aplikaci výrazně pozitivního systému odměňování pracovníků za úspěšné ukončení doktorského a habilitačního studia podle délky studia. V roce 2012 úspěšně ukončil habilitační řízení doc. RNDr. Martin Balej, Ph.D. a další dvě pracovnice, Ing. Zdeňka Kolská, Ph.D. a RNDr. Eva Jozífková, Ph.D. v tomto roce habilitační řízení zahájily.

V letošním roce byl zaveden nový systém hodnocení kateder, na jehož základě byla upravena osobní ohodnocení pracovníků od 1. 10. 2012. Vedení fakulty také pokračuje v realizaci osvědčených **motivačních nástrojů**, kterými jsou například udělování jednorázových odměn za vybrané publikační výstupy, dále za získání vědeckého či rozvojového projektu nebo hodnocení činnosti jednotlivých kateder podle dobře známých kritérií.

V letošním roce došlo i k významnému posunu v oblasti přípravy **nové budovy pavilonu A** v Kampusu. Na úrovni vlády ČR bylo schváleno financování demolice stávající staré budovy a výstavba nové budovy přírodovědných a technických oborů v celkové výši 590 mil. Kč. Byly aktualizovány a redukovány podklady pro využití budovy z naší strany, došlo k dohodě mezi PŘF a FŽP o rozdělení ploch v nové budově, kde díky vstřícnosti FŽP, která zůstane nadále v prostorách na Královské výšině a v nové budově bude lokalizována pouze cca 1/3 FŽP (vědecké laboratoře se zázemím), bylo možné pokrýt potřeby pracovišť PŘF. V současné době probíhají jednání o uspořádání vnitřní dispozice budovy a jejím částečném využití FVTM. Lze předpokládat, že pokud nedojde ke komplikacím, mohla by výstavba nové budovy začít v roce 2014, přičemž stávající budova by mohla být zdemolována v letním období 2013.

Rok 2012 byl z hlediska **oblasti PR**, tedy vztahů s veřejností, zlomový. Fakultu opustila v červnu paní Bc. Jana Komínová. Ještě během jejího působení proběhly tradiční akce, jako např. Den otevřených dveří, Dny vědy a výzkumu, Přírodovědný cirkus a jarní série pravidelných neformálních setkání vědců a veřejnosti nazvaných Science Café.

Od října 2012 působí na pozici PR paní Bc. Jana Marešová. Zúčastnili jsme se jako vystavovatelé veletrhu vzdělávání EDUKA v Liberci a na základě tam získaných kontaktů proběhla v závěru roku série „spanilých jízd“ na střední školy.

Závěrem lze říci, že Přírodovědecká fakulta si i nadále buduje dobré jméno nejen v Ústeckém kraji, ale i mezi ostatními fakultami tohoto typu. Příjemným zjištěním je také fakt, že obliba akcí Přírodovědecké fakulty u veřejnosti stále stoupá a lidé si naše akce pamatují.

Rád bych končil poděkováním všem pracovníkům fakulty, kteří se podíleli svou každodenní prací na rozvoji fakulty v tomto roce, ale také studentům, protože i oni se podílí na činnosti fakulty a bez nich by naše práce neměla smysl. Příští rok bude z hlediska ekonomické situace v EU, v ČR, ale i v kontextu s demografickým vývojem a připravovanými změnami systému financování VŠ pro fakultu opět složitější. Věřím však, že jsme se i na takové ztížené podmínky v letošním roce připravili a přeje mi, abychom společným úsilím dokázali, že naše fakulta dokáže bez problémů fungovat a dále se rozvíjet i za těchto složitých a těžkých podmínek.

V Ústí nad Labem, 18. prosince 2011

Doc. RNDr. Jaroslav Pavlík, CSc.
Děkan PŘF UJEP